

**Fővárosi Bíróság**

**3.K. 31.377/2005/11.**

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

A Fővárosi Bíróság a Debreceni Ügyvédi Kamara (Debrecen) a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

**ÍTÉLETET:**

A bíróság felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 30.000,-Ft, azaz (Harmincezer forint) perköltséget.

Az eljárás 15.000,-Ft összegű, azaz (Tizenötezer forint) illetékét a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül ennél a bíróságnál 3 példányban előterjesztett, a Fővárosi Ítéltáblához címzett fellebbezéssel lehet élni.

**Indokolás:**

A perben a bíróság a következő tényállást állapította meg:

Felperes közgyűlése a 6/2003.KÜ. (02.01.) számú határozatában ajánlást fogadott el az ügyvédi díjképzésről: a szerződések, okiratok szerkesztése során alkalmazható díjakról, a társaságokkal kapcsolatos ügyek-, az ügyvédi tanácsadás díjairól, az elsőfokú polgári és büntető perek, a jogorvoslati eljárások díjairól, a tevékenységre fordított idő figyelembevétele alapján megállapítható díjról, a költségtérítésről, ezek elszámolásáról.

A határozat 10. pontja alapján a felperes köteles beszerezni a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 18. §-ának (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával az alperes határozatát arról, hogy a közgyűlés ügyvédi díjképzési

ajánlató nem minősül a Tpvt. 11: §-ában foglalt versenykorlátozó megállapodásnak, illetve - ennek elutasítása esetén - a Tpvt. 18. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával kérnie kell az alperestől a díjképzési ajánlat Tpvt. 17. §-a szerinti egyedi mentesítését.

A felperes kérelme alapján eljáró alperes a 2003. szeptember 9-én kelt, Vj-56/2003/18. számú határozatában a nemleges megállapítás, illetve az egyedi mentesítés iránti kérelmet elutasította. A határozat indokolása szerint a Tpvt. 11. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a köztestületnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Így alperesnek abban kellett állást foglalnia, hogy a felperesi döntés fejt-e, illetve fejthet-e ki versenykorlátozó hatást és mennyiben? Irányadó jogszabályként alperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről kiadott 8/2002. (III. 30.) IM rendelet és 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet vonatkozó szabályait értékelte.

Alperes felperes álláspontját elfogadva a magánokirat szerkesztésre irányuló ügyvédi tevékenység ésszerű helyettesítőjének tekintette a közjegyzők azon okirat szerkesztési munkáját, amikor jogszabály nem ír elő közokirati kényszert, ugyanakkor nem értett egyet azzal, hogy a jogtanácsosok tevékenysége is ésszerű helyettesítő tevékenységnek minősülne.

Alperes szerint az elfogadott ajánlott árak alkalmasak lehetnek a verseny korlátozására, mivel - kikényszeríthetőségük hiányában is - alkalmazásuk következtében más árak érvényesülhetnek a piacon, mint hiányukban. Az ügyvédi szellemi tevékenység „eladására” ajánlott díj minimum díjként funkcionálhat a versenytársak között, míg az ügyfeleknek számára - akik arról úgy értesülnének, hogy a felperes által előadottan valamennyi ügyvédi irodában kifüggesztenék az ajánlatot – azt jelenthetné, hogy az ajánlott árak a piacon érvényesülő indokolt árakat tükrözik, annak közelében van a szolgáltatás önköltsége és szellemi értéke.

A továbbiakban alperes kifejtette, hogy a Tpvt. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében egyedi kérelem alapján hozott határozattal mentesíti a 11. §-ban foglalt tilalom alól a megállapodást vagy a tervezett megállapodást, ha

a/ az hozzájárul a termelés vagy a forgalmazás ésszerűbb megszervezéséhez, vagy a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, vagy a környezetvédelmi helyzet vagy a versenyképesség javulásához;

b/ a megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz jut;

c/ a gazdasági verseny velejáró korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértéket nem haladja meg; és

d/ nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását.

A Tpv. 20. §-a alapján annak bizonyítása, hogy a megállapodás nem minősül a 11. § értelmében a gazdasági versenyt korlátozó megállapodásnak, azt terheli, aki ennek megállapítását kéri.

Alperes azt állapította meg, hogy a felperes - aki a nemleges megállapítás indokait lényegében azonosan fogalmazta meg a mentesítés iránti kérelemben foglaltakkal - nem bizonyította a négy feltétel fennállását, megvalósultságát.

A határozat ellen felperes 2003. december 4-én keresetlevelet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen a/ alperes határozatának megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a közgyűlés határozata nem minősül versenykorlátozó megállapodásnak,

b/ másodlagosan pedig az ajánlás mentesítését kérte.

Felperes álláspontja szerint alperes megsértette az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 26.§-ában és 43. §-ának (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, mivel nem tisztázta a tényállást, az irányadó körülményeket és indokolási kötelezettségét sem teljesítette.

Alperes a Tpv. alkalmazandó jogszabályhelyeit tévesen értelmezte, és nem jelölte meg konkrétan azt a rendelkezést amelyre alapította döntését. Az árajánlat valójában árképzési módokat mutat be, amelyek a versenyt nem, hogy korlátoznák, hanem annak kiteljesedését segítenék elő. Mivel pedig a kamara határozata helyes jogértelmezés esetén nem minősíthető versenyt korlátozó megállapodásnak, az egyedi mentesítés feltételei is fennállnak.

Alperes a határozatban foglaltak fenntartásával a kereset elutasítását kérte.

A kereset nem alapos.

ad/ a.

A bíróságnak először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesi ajánlás ütközik-e a Tpv. 11. §-ában foglalt előírásokkal.

A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. tv. (Tpv.) 11. § (1) bekezdése szerint:

*„ Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását, vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. „*

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. (Ütv.) 9. § (2) bekezdése szerint az ügyvédi munkadíj az ügyvéd és az ügyfél közötti szabad megállapodás tárgya.

Ezen rendelkezés alapján egyértelmű, hogy a jogalkotó kizárólag az ügyfélre és a megbízott ügyvédre bízta azt, hogy eldöntsék, hogy milyen szintű és mértékű megbízási díjakat kívánnak a köztük létrejött jogviszonyban alkalmazni. Semmiféle olyan felhatalmazása nincs a felperesi szervezetnek, amely ebbe, a felek szabad megállapodásán alapuló alkuba bármilyen módon, közvetlenül vagy közvetetten beavatkozást tenne lehetővé.

Az Ütv. 104. § (2) bekezdése pontosan az előzőekre tekintettel nem ad törvényi felhatalmazást felperesnek még ajánlás szinten sem árák képzésére vagy díjszabások kialakítására.

A felperes által megfogalmazott ajánlások alkalmasak a laikus, jogban, különösen a versenyjogban járatlan ügyfél részére, hogy orientálják, befolyásolják az ügyvédi díjakra vonatkozó megállapodással kapcsolatos döntésében.

Elfogadta e körben a bíróság alperes azon érvelését, miszerint az ajánlat alapján, annak orientáló hatását figyelembe véve, a kamara tagjai egyéni költségeiktől, teljesítményük minőségétől függetlenül egységesíthetik az árakat, ami azt eredményezheti, hogy az alacsonyabb önköltséggel, alacsonyabb szakmai tudással színvonal vagy ismertséggel, illetve az ebből fakadó kisebb kereslettel rendelkező kamarai tagok sem kényszerülnek áraik csökkentésére.

Ugyanakkor a korábban magas árat alkalmazó ismert és keresett ügyvédek az ajánlati díjtól függetlenül tudják érvényesíteni magasabb áraikat, így a felperes által kidolgozott ajánlat mintegy minimum díjként funkcionálhat a versenytársak között.

Az ajánlás az ügyfeleknek azt sugallja, hogy az a piacon érvényesülő indokolt árakat tükrözi, különösen azt figyelembe véve, hogy az ügyvédi szolgáltatás tényleges ellenértéke a legtöbb esetben rendkívül nehezen mérhető, tekintettel arra, hogy az ügyvédi megbízási szerződés nem eredménykötelem.

Az egységes, a felperesi kamara teljes illetékességi területére vonatkozó ajánlás, amennyiben teljes körűen ismertté válik, alkalmas arra, hogy az ügyfelekben azt a képzetet keltse, hogy ez a kamara egész területén általánosan alkalmazandó ár, így csökkentheti azon ügyféli hajlandóságot, hogy más ügyvédek is megkeressen, hiszen az ajánlás vélhetőleg minden, a kamara területén működő ügyvédnél ugyanazt fogja tartalmazni.

A folyamat járhat olyan hatással is, hogy amennyiben valamelyik ügyvéd az ajánlott díjak alá menne a díjszabásával (aminek számos oka lehet), úgy az ügyfél az ajánlat alapján esetleg helytelenül arra a következtetésre juthat, hogy a nyújtott szolgáltatás szakmailag nem megfelelő vagy kevésbé színvonalas.

Az ajánlott díj, az alperesi állásponttal egyezően, valóban azt sugallja, hogy a szolgáltatás önköltsége és szellemi értéke az ajánlott ár közelében van.

Az előbb említett szempont miatt, miszerint az ajánlott díj alatti díjszabás az ügyvédi munka színvonalát kérdőjelezhetné meg, az ajánlat trendje az lesz, hogy nivellálja, egyfajta azonos szintre helyezi az ügyvédek díjszabását, ami egyértelműen a versenyt korlátozó hatással járhat, hiszen az ügyvédek munkájának minőségi különbözőségei, szakmai felkészültségük eltérő volta, gyakorlata természetesen a díjszabásukban is meg kell, hogy nyilvánuljon, mint természetes piaci értékképző tényező. Ezt a piaci mechanizmust pedig a díjajánlat kiküszöböli, vagy legalábbis ilyen hatást fejthet ki.

Helytálló alperes azon megállapítása, hogy a kérelmező által javasolt és ajánlott árak még kikényszerítésük hiányában is a Tpv. fenti rendelkezésébe ütköznek, mivel az ajánlott árak következtében nagy valószínűséggel más árak érvényesülnek, vagy érvényesülhetnek a piacon, mint ezen ajánlás hiányában.

A piac, és ezen belül is és különösen a versenypiac egyik leglényegesebb attribútuma a kereslet - kínálat törvényének mechanizmusa és érvényesülése, ezen két tényező egyensúlya.

Ezek megőrzése, a verseny fenntartása alapvetően közérdek.

Az ügyfél a felperesi ajánlás alapján nem a kereslet-kínálat egyensúlya alapján dönt, hanem egy mesterséges, számára ismeretlen szempontok alapján kialakított ajánlat alapján bocsátkozik alkuba a díjszabásokkal kapcsolatos megállapodás során. Nem a részére a konkrét ügyvéd, vagy ügyvédi iroda által nyújtandó szolgáltatás színvonalát, minőségét, az eljáró ügyvéd gyakorlatát veszi figyelembe, hanem egy ajánlást, amiről, miután egy köztestület neve áll mögötte, joggal hiheti, hogy a valós piaci és értékviszonyokat tükrözi.

Felperesnek nincs és nem is lehet lehetősége, hogy a piac kereslet-kínálat egyensúlyát kialakító mechanizmusokba közvetve, vagy közvetlenül beavatkozzon. Ezt a jogalkotó egyértelműen csak a piaci mechanizmusok törvényszerűségei alapján látta szabályozhatónak.

A piaczgazdaság és a verseny szelektív mechanizmusa egyértelműen az információk lehetőség szerinti szabad áramlásán és komplexitásán alapul.

A felperesi ajánlás pontosan a piac eme mechanizmusait gátolja, hiszen az ügyfél számára, úgymond feleslegessé teszi a vele megbízási jogviszonyba lépő ügyvédről részletes, további információk beszerzését, amelyek az ügyvéd képességére, gyakorlatára az általa nyújtott szolgáltatás minőségére vonatkoznak, hiszen az ajánlás alapján joggal hiheti, hogy ezek nagyjából azonos szinten állnak, holott ez erre az adott piacra sem igaz semmilyen szempontból.

Egy teljes értékű, szabad piaci versenymodellben az eladó és a vevő, lásd ügyfél és ügyvéd minden releváns piaci információval rendelkezik. Ilyen esetben a verseny maradéktalanul érvényesül, az ilyen versenykörülmények között zajló piacon az eladó és a vevő olyan optimális árat alkalmaz, amely a legritkább esetben azonos a legalacsonyabb árral.

Az is kétségtelen tény, hogy a piaci folyamatok, a kereslet-kínálat mechanizmusa permanens mozgásban van. Az árak statikus, bármilyen rövidebb hosszabb időtartamra történő rögzítése eleve magába rejti azt a lehetőséget, hogy az ott megjelölt ár-érték viszony az adott pillanatban már nem

vagy még nem az optimális ár, vagy az ahhoz leginkább közeli ár, az ár-érték konvergencia lehetősége jelentősen beszűkülhet.

Nem minősítette e körben a bíróság olyan lényeges jogsértésnek a határozat azon részét, miszerint, alperes nem jelölte meg az indokolás körében a Tpv. 11. § (2) bekezdésének egyik pontját sem, hiszen érdemben és lényegében ettől függetlenül a hivatkozott jogszabályhely megfelelő volt.

Nem helytálló azon felperesi hivatkozás sem, miszerint ő csak árképzési módokat adott meg.

Bár az ajánlatok néhány esetben százalékos mértékben voltak megadva, de a konkrét végösszeg ezek alapján minden további nélkül kiszámolható volt, illetve számos esetben összegeként határozták meg az ajánlott árakat.

Ez nem módszer volt, hiszen módszer esetén csak az árképzés eszközeit, módját lehetett volna, vagy kellett volna meghatározni, végösszeg, végeredmény nélkül. (lásd pl.: költségek figyelembevételének módja, csökkentő tényezők alkalmazása, stb.)

Teljesen irreleváns a felperesi jogsértés szempontjából az, hogy ténylegesen kifejtene-e majd az érintett piacra versenykorlátozó hatást a határozat, hiszen a lehetőség önmagában elegendő a jogsértés megállapításához.

Nem megalapozott felperes azon aggálya sem, hogy alperes nem tisztázta teljes körűen a tényállást, nem végzett komplex, szakértői szintű vizsgálatot.

A fogyasztó (ügyféli) piaci magatartások, attitűdök értékeléséhez nem szükséges egy mindenre kiterjedő, közgazdasági-szociológiai-pszichológiai elemzés vagy szakvélemény.

A lehetséges piaci hatások és következmények értékelése - pontosan azért, mert a Tpv. alapján elég pusztán a lehetőség vagy a veszély felmerülésének megállapítása (ti. nem szükséges tényleges, effektív hatás) - egyszerű logikával, az alapvető magatartásformák és evidens piaci mechanizmusok alapján eredményesen elvégezhető, ráadásul alperesnek e téren számottevő és komplex tapasztalatok állnak rendelkezésre.

A megalapozott és jogszerű alperesi indokolást a fentiekkel kiegészítve a bíróság megállapította, hogy a Tpv. 11. § (2) bekezdése a. pontja alapján a felperesi ajánlás a versenykorlátozó tilalmakba ütközött, így az alperesi határozat e részében megalapozott.

ad/b.

A bíróságnak az első kérdésben kialakított döntését követően arról kellett döntenie, hogy az alperesi határozat azon része, amely a mentesítés megtagadását tartalmazta, helytálló, jogszerű volt-e ?

A Tpv. 17. (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal egyedi kérelem alapján hozott határozattal mentesíti a 11. §-ban foglalt tilalom alól a megállapodást, vagy a tervezett megállapodást, ha

*a/ az hozzájárul a termelés, vagy a forgalmazás ésszerű megszervezéséhez, vagy a műszaki gazdasági fejlődés előmozdításához, vagy a környezetvédelmi helyzet, vagy a versenyképesség javulásához,*

*b/ a megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz jut,*

*c/ gazdasági verseny vele járó korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértékét nem haladja meg, és*

*d/ nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását.*

Ezen feltételek konjunktív feltételek, vagyis a mentesítés körében mindegyiknek egyidejűleg megállapíthatónak kell lenni. Bármelyik feltétel hiánya a mentesítési kérelem elutasításához kell, hogy vezessen.

A Tpv. 20. §-a alapján annak bizonyítása, hogy a megállapodás vagy a tervezett megállapodás a 11. § tilalmi alól a 17. § alapján mentesül, azt terheli, aki ennek megállapítását kéri, vagyis ebben az esetben felperest terhelve.

Felperes sem a közigazgatási eljárásban, sem a bírósági eljárás során ezen konjunktív feltételek együttes meglétét nem bizonyította.

Felperesnek e körben először azt kellett volna bizonyítania, hogy a szóban forgó ajánlat a versenyképesség javulásához, a termelés, forgalmazás ésszerűbb megszervezéséhez vezethet.

Ezen körülményt felperes nem bizonyította, hiszen éppen ellenkezőleg, az előbbieken már kifejtettek alapján a felperes által kidolgozott. díjajánlat bizonyos esetekben ronthatja, kedvezőtlen irányba befolyásolhatja a verseny piac alakulását.

Semmilyen módon nem bizonyította, vagy akárcsak igazolta felperes azt, hogy az ajánlás alapján képzett díjak révén a fogyasztókhoz jutna az előnyök bármilyen különösen méltányos része, hiszen ennek alapján a fogyasztók nemegyszer olyan megbízási díj alkalmazására kényszerülnének, amely nem hogy előnyösebb lenne számukra, hanem hátrányosabb (ti.: pl. a gyengébb ügyvédi szolgáltatás fejében megfizetett relatíve magasabb díj)

Felperes nem igazolta, hogy gazdaságilag indokolt közös cél eléréséhez szükség lenne az ajánlatra, és hogy ez az ahhoz szükséges minimális mértéket nem haladja meg. .

Kétségtelen, hogy a felperesi ajánlás nem zárja ki a versenyt, nem teszi lehetővé a verseny egyértelmű kizárását, de a konjunktív feltételek bármelyikének hiánya önmagában már a mentesítés elutasítását kell, hogy eredményezze.

Az ajánlások ügyfél részére történő tudomásra hozatala egyértelműen az ügyfél alku pozícióját nehezíti, vagy lehetetlenné teszi, hiszen annak ismeretében az ügyvéd, az ügyfél jóval kevésbé lesz abban

a helyzetben, hogy eredményes áralkut folytasson le az ügyvéddel, természetesen az ő érdekeit figyelembe véve az ártól lefelé történő képzés irányába.

A mentesítés körében mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperesi határozat megfelelt a jogszabályoknak.

A kereset egyéb felvetései.

A közigazgatási iratok értékelése alapján alperes semmiféle olyan eljárási vagy indokolási hibát nem vétett, ami a határozat érdemi részére kihatással lett volna, így az alperesi határozat a döntéshez szükséges tényeket teljes körűen feltárta, azokat helyesen értékelte, annak alapján a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott.

A bíróság mindezekon túl nem kívánja megismételni az alperesi határozatban felhozott helyes és logikus érveket, de kiemeli, hogy az ügyvéd, ügyfél, a megbízási jogviszony piaca dinamikusan változik. Teljesen életszerűtlen és a piaci folyamatokkal ellentétes lenne egy statikus szabályozás jellegű ajánlás kiadása, hiszen nyilvánvalóan felperes sincs és nem is lehet abban a helyzetben, hogy a piaci viszonyokat napra készen rugalmasan követve, mindig azonnal frissítse, újabb ajánlások kialakításával kövesse a változásokat. Már csak ezen okból a piac dinamikus jellegével ellentétes, arra káros hatást jelenthet a felperesi ajánlás.

Ugyancsak alkalmas a piaci viszonyok torzítására az a körülmény, hogy az ügyfelekkel való közlés mikéntjéről, módjáról nem rendelkezik a felperesi ajánlás, így mindig az adott ügyvédre van bízva, hogy azt milyen módon, milyen formában, milyen esetleges háttérmagyarázattal hozza az ügyfél tudomására.

Az a körülmény ugyanis, hogy milyen módon kerül sor ezen ajánlat közlésére, legfőképpen az ügyfelek felé, alapvetően befolyásolja azt, hogy megtévesztő-e, megtévesztő lehet-e az adott információ közlése, azaz a piacra nézve lehet e körülménynek is előnytelen, sőt kifejezetten káros, korlátozó hatása.

Nem helytálló az a felperesi hivatkozás, hogy alperes nem tett eleget az Áe. 26. §-ában foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének, hiszen ebben az esetben a tényállás alapját gyakorlatilag a felperesi ajánlás képezte. Továbbiakban alperesnek már csak a körben kellett kialakítani álláspontját, hogy ez a magatartás alkalmas-e - akár csak az elvi lehetőség szintjén - a verseny korlátozására.

E körben a tényállás további tisztázására, további adatok beszerzésére nem volt szükség, hiszen egy hipotetikus, a gyakorlatban még jelen nem lévő versenypiaci magatartást kellett alperesnek megítélni, annak várható hatásait kellett elemeznie, ami a Tpv. alapján nem kellett, hogy tényeken,



bekövetkezett hatásokon alapuljon, hanem logikus értékelésen, illetve piaci evidenciákon alapuló feltételezések kellettek, hogy vizsgálat szempontjai legyenek.

Helytállóan hivatkozott felperes arra, hogy az ügyvédi tevékenységnek 2004. május 1-jét követően lehetnek közösségi (uniós) vonatkozásai.

E körben azonban már nem alapos felperes hivatkozása az Európai Unió Ügyvédjeinek Etikai Kódexére.

Mint azt alperes az előkészítő iratában kifejtette, az Európai Unió Ügyvédjeinek Szervezete nem közösségi intézmény. Pusztán a tagállami kamarák nemzetközi szerve, ezért a kötelező közösségi joganyagnak az általa kiadott ajánlások nem részei, így versenyjogi relevanciája sem a tagállam, sem a közösségi versenyjog szempontjából nincsen.

A Közösségeket érintő szegmensek miatt, bár közvetlen jogi kötelezettséget nem keletkeztet, de hivatkozik a bíróság az Európai Közösségek Bizottságának Brüsszelben 2004. február 09-én (COM. 2004. 83.) kiadott közleményére, amely a szolgáltatások terén tapasztalható versenyről szól, és amely jelentés 4.1.31. pontja szerint a szabott ár, vagy minimum ár, (lásd a felperesi ajánlás minimum árként történő funkcionálása) az a szabályozási eszköz, amely a legtöbb káros hatással lehet a versenyre, mivel eltünteti, vagy komolyan csökkenti a versenypiac általa fogyasztónak biztosított előnyöket.

A Közlemény 4.2.3.37. pontja szerint a szabott árakhoz hasonlóan az ajánlott árak is jelentős negatív hatással lehetnek a versenyre, ugyanis az ajánlott árak megkönnyíthetik az árak összehangolását a szolgáltatók között, másodsor félrevezethetik a fogyasztókat az ésszerű ár mértékével kapcsolatosan.

A Bizottság 2005 szeptember 5-én kiadott újabb közleménye hasonlóan fogalmaz, amikor a 73. pontban kijelenti, hogy a rögzített árak nem biztosítják a minőséget és a szolgáltatók közötti egészséges versenyt akadályozzák.

A Bizottság szerint az ajánlott árak megkönnyítik az árak összehangolását, és az amúgy elfogadható igény az ügyfelek tájékoztatására más kevésbé versenykorlátozó módon is kielégíthető.

A további teendők kapcsán a Bizottság azt szorgalmazza, hogy minden érintett a lehető leghamarabb szüntesse meg az ajánlott árak használatát.

A Bizottság jogértelmezése és állásfoglalása mérvadó a Római Szerződés 81. és 82. Cikkében foglalt versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003. EK. Tanácsi rendelet 1. Cikk (1) bekezdése alapján a Közösségeket is érintő ügyekben, hiszen az EK jogot sértő megállapodások tiltottak anélkül is, hogy ezt előzetes vagy utólagos határozatnak kellene megállapítani.

Pusztán az, hogy a Bizottság nem tesz konkrét lépéseket, nem rendelkezik szankciókról, az állásfoglalásában foglaltakkal ellentétes tagállami gyakorlat esetében, ez még nem jelenti azt, hogy ezen gyakorlat, vagy tagállami magatartás ne lehetne ellentétes a Római Szerződés fenti rendelkezéseivel.

Miután a felperes által befolyásolni kívánt tevékenységnek 2004. május 1-et követően lehet közösségi jogi, közösségi színterű vonatkozása, e körben relevanciával bír a Közösségek Bíróságának jogértelmezése.

A C-35/99. (Arduino) ügyben a Bíróság kijelentette, hogy az egyetlen lehetőség, hogy ne minősüljön versenykorlátozásnak egy ajánlott áras lista, az lehet, ha az az adott állam közhatalmi tevékenységének tekinthető, vagyis nemcsak felhatalmazást ad például az árlista elfogadására a kamarának, hanem az árakat maga határozza meg.

Ebben az esetben az állam abszolút kontrollt gyakorol a folyamat felett, így magatartása versenyjogilag nem értékelhető.

Megállapítható tehát az a tendencia, amit 2004. május 1-jét követően a közösségi jog hazai trendje is megerősít, ami a felperesi jellegű ajánlások visszaszorítása, illetve megszüntetése irányul.

Irreleváns felperes hivatkozása az 2005. évi LXVIII. tv. módosítására, hiszen ez a módosítás a konjunktív feltételek meglétét, mint a mentesítés feltételeit, érdemben nem érinti.

Az illetékre és a perköltségre vonatkozó rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén, az 1990. évi CXIII. tv. 43. § (3) bekezdésén, illetve a felperest megillető személyes illetékmentesség tényén alapul.

Budapest, 2005. október 13.

Jogerős: 2005. november 22-én.